

Sagsbeskrivelse

Regeringen har den 28.5.2018 indgået to aftaler med andre partier om:

- Obligatorisk læringstilbud til 1-årige i udsatte boligområder og skærpet straf for pligtforsømmelse for ledere i offentlig tjeneste og hverv.
- Bedre fordeling i daginstitutioner.

Aftalerne indgår som to af initiativerne i regeringens plan for "Ét Danmark uden parallelsamfund", og skal medvirke til at give børn fra udsatte områder en god start på livet og bekæmpe parallelsamfund.

Der er tale om aftaler, som efterfølgende skal implementeres i henholdsvis dagtilbudsloven og straffeloven. Så mens der ikke er tvivl om, at hovedindholdet i aftalerne fastholdes, vil der fortsat være usikkerhed om hvordan dele af aftalerne konkret skal omsættes i praksis. Når dette er afklaret vil forvaltningen arbejde videre med at tilrettelægge de obligatoriske læringstilbud, og sikre en praksis for, at der i daginstitutionerne højst nyoptages 30% børn fra udsatte boligområder.

Obligatorisk læringstilbud og skærpet straf for pligtforsømmelse

Aftalen betyder, at alle børn som bor i et udsat boligområde, og som ikke allerede er optaget i en daginstitution eller dagpleje, skal have et obligatorisk læringstilbud på 25 timer om ugen når barnet fylder 1 år. Læringstilbuddet er gratis for forældrene, som dog skal betale for fx frokost og bleer. Læringstilbuddet er ikke i sig selv et dagtilbud, selvom det foregår i et dagtilbud. Det adskiller sig bl.a. ved at være på 25 timer om ugen, at kommunen skal placere timerne jævnt over ugen, og mest muligt når børnene er vågne. Forældre har mulighed for selv at stå for indsatsen, hvis den står mål med det obligatoriske læringstilbud. Kommunen skal føre tilsyn med dette.

Børn der optages i et obligatorisk læringstilbud skal have intensive og målrettede forløb, for at udvikle barnets danske sprog og generelle læringsparathed samt introducere barnet til danske traditioner og højtider samt demokratiske normer og værdier. Forløbene skal også indeholde en indsats i forhold til barnets forældre, så de kan understøtte deres børns sproglige udvikling og løbende læring, gennem fx deltagelse i aktiviteter i dagtilbuddene. Kommunen skal træffe afgørelse om standsning af børneydelsen, hvis forældrene ikke deltager i samarbejdet.

Der udvikles et program for forløbene til at støtte kommunernes arbejde. Programmet består bl.a. af vejledende og inspirerende materialer med forslag til forløb og aktiviteter, kompetenceløft af personalet, vejledning fra praksiskonsulenter og ekstra timer til personale.

For at sige noget om niveauet, er der pt. 7 børn i étårs alderen fra udsatte boligområder, som ikke er i pasning, og som derfor skulle optages i et obligatorisk læringstilbud, hvis loven var trådt i kraft. Samtidig er der usikkerhed om det også ville gælde de 7 børn, som er i privat pasning.

De nye regler forventes at træde i kraft d. 1. juli 2019 ved en ændring af dagtilbudsloven.

Der indføres tillige en skærpet straf for ledere i offentlig tjeneste eller hverv for at sikre tidlig opsporing af de børn og unge, der vokser op i udsatte boligområder og er i risiko for at blive udsatte. Strafferammen hæves således fra 4 måneder til 1 års fængsel for ledere.

Initiativet udmøntes via en ændring i straffeloven, hvor de nye regler forventes at træde i kraft d. 1. januar 2019.

Bedre fordeling i dagtilbud

Der skal sikres en bedre fordeling af børn i daginstitutioner i de kommuner, som har udsatte boligområder. Indsatsen betyder, at der højst nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i hver daginstitution. Det gælder både kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt privatinstitutioner.

Hvis kommunerne som led i opfyldelsen af pasningsgarantien ønsker at tilbyde de børn, som ikke har bopæl i udsatte boligområder, en plads i et dagtilbud i et udsat boligområde, så skal kommunerne også tilbyde en plads uden for et udsat boligområde. Det er den enkelte familie, der beslutter, hvilken af de tilbudte pladser, de vil tage imod.

Aftalen kan have konsekvenser for konkrete institutioner, og ministeriet har derfor afsat en låne- og ansøgningspulje på 100 mio. kr. årligt i hvert af årene 2019 og 2020, i alt 200 mio. kr., som kommuner kan søge.

Selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioner, der nyoptager mere end 30 pct. børn fra udsatte boligområder om året, skal henholdsvis have opsagt deres driftsaftale eller tilbagekaldt deres godkendelse.

I Aalborg Kommune er der på nuværende tidspunkt 9 daginstitutioner, som har over 30% børn fra udsatte boligområder.

Aftalen indeholder også mulighed for at kommunerne i særlige tilfælde kan søge dispensation fra reglerne.

Initiativet udmøntes via en ændring i dagtilbudsloven og forventes at træde i kraft d. 1. januar 2020.